

II. EESTI RAHVUSVAHELINE INVESTEERIMISPOSITSIOON JA VÄLISVÖLG 31. detsembril 2007

2007. aasta jooksul kasvasid **Eestisse tehtud välisinvesteeringud** neljandiku võrra ning ulatusid aasta lõpus 422 mld kroonini (vt tabel 2.1). Neist ligi 60% oli paigutatud finantsvahendusse, väiksemas mahu kinnisvarasse, rentimisse ja äritegevusse, hulgi- ja jaekaubandusse ning töötlevasse tööstusse (vt tabel 2.2). Valdavalt pärinesid investeeringud Rootsist (38%) ning Soomest (20%).

Tabel 2.1. Eesti rahvusvaheline investeerimispositsioon (mln kr)

	31.12.2006	Osatähtsus (%)	31.12.2007	Osatähtsus (%)	Muut (%)
VÄLISNÕUDED (VÄLISAKTIVA)	184 382,3	100,0	242 452,3	100,0	31,5
Otseinvesteeringud välismaal	43 223,1	23,4	63 681,1	26,3	47,3
Aktisia- või osakapital ja reinvesteeringutud tulu	34 173,1	18,5	50 291,7	20,7	47,2
Muu otseinvesteeringukapital	9 050,0	4,9	13 389,4	5,5	47,9
Portfelliinvesteeringud	57 313,9	31,1	68 787,1	28,4	20,0
Omandiväärtpaberid	21 252,1	11,5	31 253,5	12,9	47,1
Võlaväärtpaberid	36 061,8	19,6	37 533,7	15,5	4,1
Võlakirjad	25 904,3	14,0	23 503,3	9,7	-9,3
Rahaturuinstrumendid	10 157,6	5,5	14 030,4	5,8	38,1
Tuletisinstrumendid	546,3	0,3	1 466,5	0,6	168,4
Muud investeeringud	50 143,8	27,2	73 492,4	30,3	46,6
Kaubanduskrediit	12 837,9	7,0	14 831,4	6,1	15,5
Laenud	22 098,2	12,0	31 632,3	13,0	43,1
Pikaajalised	7 874,0	4,3	9 723,9	4,0	23,5
Lühiajalised	14 224,2	7,7	21 908,3	9,0	54,0
Sularaha ja hoiused	14 055,8	7,6	25 271,9	10,4	79,8
Muud nõuded	1 151,8	0,6	1 756,9	0,7	52,5
Reservvara	33 155,2	18,0	35 025,1	14,4	5,6
VÄLISKOHUSTUSED (VÄLISPASSIVA)	337 744,5	100,0	422 011,3	100,0	24,9
Otseinvesteeringud Eestis	151 148,3	44,8	177 311,3	42,0	17,3
Aktisia- või osakapital ja reinvesteeringutud tulu	130 276,5	38,6	150 657,2	35,7	15,6
Muu otseinvesteeringukapital	20 871,7	6,2	26 654,1	6,3	27,7
Portfelliinvesteeringud	46 255,7	13,7	48 809,5	11,6	5,5
Omandiväärtpaberid	22 428,0	6,6	25 858,2	6,1	15,3
Võlaväärtpaberid	23 827,7	7,1	22 951,3	5,4	-3,7
Võlakirjad	23 703,1	7,0	22 886,6	5,4	-3,4
Rahaturuinstrumendid	124,6	0,0	64,7	0,0	-48,1
Tuletisinstrumendid	394,3	0,1	502,9	0,1	27,5
Muud investeeringud	139 946,3	41,4	195 387,5	46,3	39,6
Kaubanduskrediit	13 773,1	4,1	13 541,4	3,2	-1,7
Laenud	73 237,1	21,7	110 910,6	26,3	51,4
Pikaajalised	58 843,1	17,4	89 889,6	21,3	52,8
Lühiajalised	14 394,0	4,3	21 021,0	5,0	46,0
Sularaha ja hoiused	49 286,4	14,6	68 358,3	16,2	38,7
Muud kohustused	3 649,7	1,1	2 577,2	0,6	-29,4
NETOINVESTEERIMISPOSITSIOON	-153 362,2		-179 559,0		17,1
Pikaajaline	-132 767,3		-170 063,6		28,1
Lühiajaline	-20 594,9		-9 495,4		-53,9
KOGUVÄLISVÖLG	149 591,7		199 674,8		33,5
NETOVÄLISVÖLG	-31 750,2		-55 563,7		75,0
Valitsemissektor	8 196,1		13 826,8		68,7

Tabel 2.2. Eesti rahvusvaheline investeerimispositsioon tegevusalade ja riikide järgi (%)

Nõuded			Kohustused		
Tegevusalad					
	31.12.2006	31.12.2007		31.12.2006	31.12.2007
Finantsvahendus	64,1	63,5	Finantsvahendus	51,9	59,1
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	9,3	10,2	Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	15,8	13,3
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	9,8	9,0	Hulgi- ja jaekaubandus; remont	8,2	8,6
Hulgi- ja jaekaubandus; remont	6,3	6,9	Töötlev tööstus	10,1	8,0
Veondus, laondus ja side	3,8	3,7	Veondus, laondus ja side	5,9	4,5
Muud	6,6	6,6	Muud	8,1	6,6
Kokku	100,0	100,0	Kokku	100,0	100,0
Riigid					
	31.12.2006	31.12.2007		31.12.2006	31.12.2007
Läti	10,8	11,6	Rootsi	37,0	38,4
Saksamaa	10,8	11,4	Soome	21,8	19,8
Leedu	9,6	9,9	Ühendkuningriik	9,2	7,1
Ühendkuningriik	7,6	7,6	Taani	1,3	5,7
Venemaa	8,2	7,1	Holland	1,9	2,6
Ülejäänud riigid	53,1	52,3	Ülejäänud riigid	28,8	26,4
Kokku	100,0	100,0	Kokku	100,0	100,0

2007. aastal jätkunud intensiivne muu kapitali (laenude ja sularaha) sissevool muutis ka Eestisse paigutatud välisinvesteeringute positsiooni struktuuri. Muude investeeringute positsioon kasvas 40% võrra ning nende osakaal hõlmas aasta lõpus 46% kõigist välisinvesteeringutest. Otseinvesteeringute positsioon suurenes aastaga 17% võrra, moodustades välisinvesteeringutest 42% ehk 177 mld krooni. Portfelli-investeeringute positsiooni tagasihoidliku kasvu tõttu langes ka nende osakaal väliskohustuste kogumatus. **Eestisse tehtud välismaiste otseinvesteeringute** puhul olid eelistatamad tegevusalad finantsvahendus (33%), kinnisvara, rentimine ja äritegevus (27%), töötlev tööstus (15%) ja hulgi- ja jaekaubandus (13%; vt tabel 2.3). Ligi 40% otseinvesteeringutest tegid Rootsi ja 25% Soome investorid.

Eesti investeeringud välismaale suurenesid aastaga ligi kolmandiku võrra ning olid 242 mld krooni. 64% välismaale paigutatud investeeringutest tegid finantsvahenduse investorid; vähemal määral investeerisid välismaale kinnisvara, rentimise ja äritegevuse ning avaliku sektori investorid. Eesti investorid eelistasid peamiselt Balti riike, Saksamaad, Ühendkuningriiki ja Venemaad.

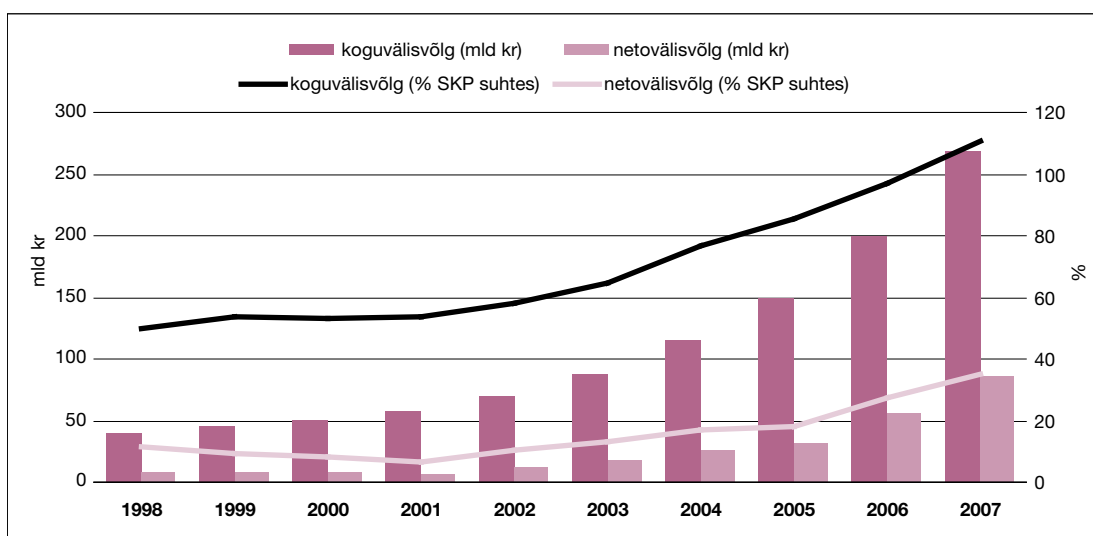
Võrreldes 2006. aasta lõpu seisuga tõusis 2007. aasta lõpuks välismaale paigutatud investeeringute struktuuris otseinvesteeringute ja muude investeeringute osakaal ning langes portfelliinvesteeringute ja reservvara osa. **Välismaale tehtud otseinvesteeringute** positsioon kasvas aastaga ligi poole võrra ning hõlmas välisnõuetest 26%. Ka muud investeeringud suurenesid samas suurusjärgus ning moodustasid välisnõuetest ligi kolmandiku. Aktiivsemad välismaale otseinvesteeringud olid finantsvahenduse (40%) ning kinnisvara, rentimise ja äritegevuse esindajad (32%; vt tabel 2.3). Eesti investorid eelistasid investeerida eelkõige naaberriikidesse – nii Läti kui ka Leetu paigutati kolmandik otseinvesteeringutest.

Väliskohustuste ülekaalu tõttu oli **Eesti netoinvesteeringimispositsioon** 2007. aasta lõpus 180 mld krooni ulatuses negatiivne. Netoinvesteeringimispositsioonis hõlmas pikaajaline kapital 95% (2006. aasta lõpus 87%).

Tabel 2.3. Otseinvesteeringupositsioon tegevusalade ja riikide järgi (%)

Välismaal			Eestis		
Tegevusalad					
	31.12.2006	31.12.2007		31.12.2006	31.12.2007
Finantsvahendus	38,4	40,0	Finantsvahendus	28,3	33,2
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	31,6	31,6	Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	29,7	26,8
Veondus, laondus ja side	10,2	9,6	Töötlev tööstus	17,4	14,6
Hulgi- ja jaekaubandus; remont	8,0	8,2	Hulgi- ja jaekaubandus; remont	10,3	13,4
Töötlev tööstus	3,8	4,4	Veondus, laondus ja side	7,0	4,2
Muud	8,1	6,1	Muud	7,3	7,8
Kokku	100,0	100,0	Kokku	100,0	100,0
Riigid					
	31.12.2006	31.12.2007		31.12.2006	31.12.2007
Läti	34,5	33,6	Rootsi	39,6	39,3
Leedu	32,1	30,0	Soome	26,3	24,9
Venemaa	8,8	8,3	Holland	3,4	5,6
Küpros	8,4	7,9	Taani	1,9	4,4
Soome	4,7	4,0	Venemaa	2,6	2,6
Ülejäänud riigid	11,4	16,3	Ülejäänud riigid	26,2	23,1
Kokku	100,0	100,0	Kokku	100,0	100,0

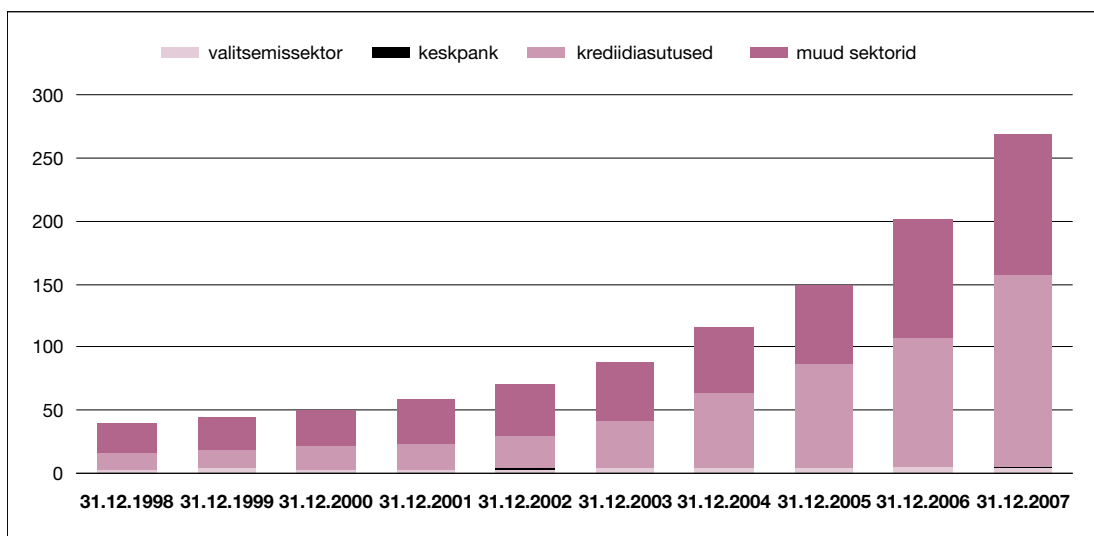
Eesti kõigi sektorite võlakohustused kasvasid aastaga kolmandiku võrra ning olid aasta lõpus 268 mld krooni, ületades SKP mahtu 10% võrra. Koguvälisvõla suurenemist mõjutasid eelkõige krediidiasutused, kelle võlakohustused kasvasid poole võrra ning hõlmasid koguvälisvõlast ligi 60%. Valitsemissektor vähendas oma võlga ning see moodustas koguvõlast vaid 1%. Võla iseloomuga välisnõuete ja -kohustuste vahe ehk netovälisvõlg suurenes enam kui poole võrra ja ulatus ligi 86 mld kroonini (35% SKP suhtes; vt joonis 2.1 ja tabel 2.4). Koguvälisvõlg moodustas 64% väliskohustuste mahust. Jättes kõrvale otseinvesteeringettevõtete grupisisesed võlad, hõlmasid 63% koguvälisvõlast pikaajalised võlakohustused. Võlanõuete puhul oli pikaajalise võlanõuete osakaal 34%. Ülevaate Eesti kogu- ja netovälisvõlast majandussektorite järgi annavad joonised 2.2 ja 2.3.

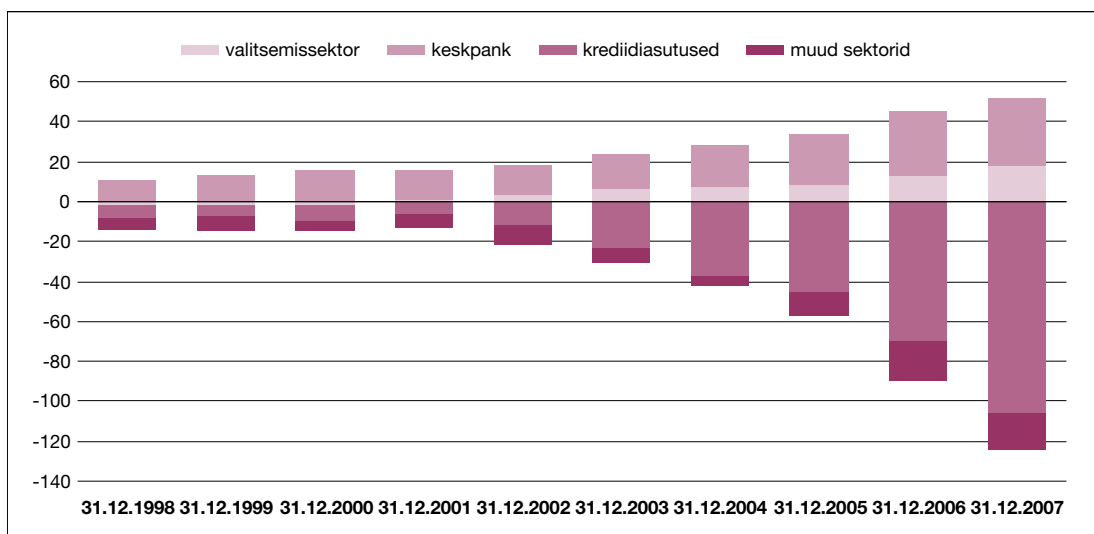
Joonis 2.1. Eesti majanduse kogu- ja netovälisvõlg

Tabel 2.4. Välisvõlg (mln kr)

	31.12.2006	Osatähtsus (%)	31.12.2007	Osatähtsus (%)	Muut (%)
VÕLAKOHUSTUSED					
I. Valitsemissektor	5 402,1	2,7	3 451,5	1,3	-36,1
Lühiajalised	688,7				
Pikaajalised	4 713,4	2,4	3 451,5	1,3	-26,8
II. Keskpank	459,1	0,2	1 316,9	0,5	186,9
Lühiajalised	445,9	0,2	1 304,4	0,5	192,5
Pikaajalised	13,2		12,5		
III. Krediidiasutused	101 522,1	50,7	152 972,3	57,0	50,7
Lühiajalised	47 668,0	23,8	55 628,6	20,7	16,7
Pikaajalised	53 854,1	26,9	97 343,6	36,2	80,8
IV. Muud sektorid	56 390,6	28,2	60 598,2	22,6	7,5
Lühiajalised	22 648,5	11,3	24 985,3	9,3	10,3
Pikaajalised	33 742,1	16,8	35 612,9	13,3	5,5
V. Otseinvesteeringud: grupisisesed võlad	36 540,8	18,2	50 245,1	18,7	37,5
KOGUVÄLISVÕLG	200 314,7	100,0	268 584,0	100,0	34,1
VÕLANÕUDED					
I. Valitsemissektor	18 194,1	12,6	21 759,1	11,9	19,6
Lühiajalised	4 342,7	3,0	7 279,0	4,0	67,6
Pikaajalised	13 851,4	9,6	14 480,1	7,9	4,5
II. Keskpank	33 079,8	23,0	34 889,5	19,1	5,5
Lühiajalised	24 123,5	16,8	21 144,4	11,6	-12,3
Pikaajalised	8 956,4	6,2	13 745,1	7,5	53,5
III. Krediidiasutused	31 148,9	21,6	46 548,2	25,5	49,4
Lühiajalised	22 445,7	15,6	36 711,6	20,1	63,6
Pikaajalised	8 703,3	6,0	9 836,6	5,4	13,0
IV. Muud sektorid	36 840,8	25,6	42 697,8	23,3	15,9
Lühiajalised	23 943,2	16,6	31 229,6	17,1	30,4
Pikaajalised	12 897,7	9,0	11 468,2	6,3	-11,1
V. Otseinvesteeringud: grupisisesed võlad	24 719,0	17,2	36 980,4	20,2	49,6
VÕLANÕUDED KOKKU	143 982,7	100,0	182 874,9	100,0	27,0
NETOVÄLISVÕLG (võlanõuded miinus võlakohustused)					
I. Valitsemissektor	12 792,0		18 307,6		43,1
Lühiajaline	3 654,0		7 279,0		99,2
Pikaajaline	9 138,0		11 028,6		20,7
II. Keskpank	32 620,8		33 572,5		2,9
Lühiajaline	23 677,6		19 839,9		-16,2
Pikaajaline	8 943,2		13 732,6		53,6
III. Krediidiasutused	-70 373,2		-106 424,1		51,2
Lühiajaline	-25 222,4		-18 917,0		-25,0
Pikaajaline	-45 150,8		-87 507,1		93,8
IV. Muud sektorid	-19 549,8		-17 900,4		-8,4
Lühiajaline	1 294,6		6 244,4		382,3
Pikaajaline	-20 844,4		-24 144,8		15,8
V. Otseinvesteeringud: grupisisesed võlad	-11 821,8		-13 264,7		12,2
NETOVÄLISVÕLG KOKKU	-56 332,0		-85 709,0		52,1

Joonis 2.2. Eesti koguvälisvõlg majandussektorite järgi (mld kr)

Joonis 2.3. Eesti netovälisvõlg majandussektorite järgi (mld kr)